

ಬಡವನಹಳ್ಳಿ ದನಗಳ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಬಲು ಜೋರು

ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತ ಜಾಗ ಗುರುತು ಮಾಡಿ ಗೊಂತು ಹಾಕಿಬಂದಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಲುಪಿದವು. ನಮ್ಮ ಗೊಂತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜೊತೆ ಹೋರಿಕರುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ಜಾತ್ರೆಗೆ ಹೋದ ದಿನವೇ ಒಂಟಿ ಹಸು ಮಾರಿದ್ದರು.

ನಮ್ಮ ಗೊಂತಿನ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ರೈತರೊಬ್ಬರು ದನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದರು. ನಾವು ಹೋದ ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳ ನಂತರ ಅವರ ದನಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರು ಬಂದು ಹೋರಿಕರುಗಳನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಅವುಗಳ ಸುತ್ತ ಒಂದು ಬಾರಿ ಓಡಾಡಿ 'ಏನ್ ವ್ಯಾಪಾರ ಹೇಳ್ತೀರಣ್ಣ' ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಈ ರೈತ, '60 ಹೇಳ್ತೀನಣ್ಣ' ಎಂದರು.

'ಸರಿಯಾಗಿ ಒಂದು ತೂಕದ ರೇಟ್ ಹೇಳಣ್ಣ, ಸುಮ್ಮೆ ಯಾಕೆ ದುಬಾರಿ ಹೇಳ್ತೀರಾ' ಎಂದು ದನಗಳ ಕಡೆ ಮತ್ತೆ ನೋಡಿದರು. 'ಮಾಲ್ ನೋಡೇ ಕೊಡ್ರಿ ಯಜಮಾನೆ' ಎಂದು ದನಗಳ ಮಾಲೀಕ ನಗು ಮುಖದಿಂದ ಹೇಳಿದರು. 'ಎಷ್ಟು ಹಲ್ಲಾಗೆ ಇದಾವೆ' ಎಂದು ದಲ್ಲಾಳಿ, ಮಾಲೀಕನನ್ನು ಕೇಳಿದ. 'ಮೊನ್ನೆ ಎರಡಕ್ಕೆ ಉದುರಿಸಿದಾವೆ ಗೌಡ್ರೆ, ಹೋರಿಲಿ ಕೆಡುಕೇನಿಲ್ಲ' ಎಂದರು. 'ಆಯ್ತು ಬಂದ್ರಪ್ಪ ಕೂಕಳ್ಳಿ, ಒಂದು ರೇಟೆಗೆ ಆರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳೋಣ' ಎನ್ನುತ್ತಾ ಚಪ್ಪರದಡಿ ಬಂದರು.

ದಲ್ಲಾಳಿ, 'ಕಾಲು ಕೈ ನೋಡೋಳಪ್ಪ, ಸುಳಿಪಳಿ ಇದಾವೇನ್ ನೋಡು' ಎಂದು ಸನ್ನೆಯಿಂದ ಕೊಳ್ಳುವವನಿಗೆ ಹೇಳಿದ.

ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವವನು ಹೋರಿಯ ಮೂಗುದಾರ ಹಿಡಿದು ಹಲ್ಲನ್ನು ನೋಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮುಂದವಡೆಯ ಚರ್ಮವನ್ನು ಕಿಸಿದು ನೋಡಲು ಮುಂದಾದನು. ಅವರು ಮೂಗುದಾರ ಹಿಡಿದ ತಕ್ಕಣವೇ ಎಗರಿ ಗೊಂತನೇ ಮುರಿದು ಹಾಕಿಬಿಡುತ್ತ ಒಂದು ಹೋರಿ. ಹೋರಿಯ ಮಾಲೀಕ 'ಹಾ... ಹಾ... ಒಪ್ಪೋ ಒಪ್ಪೋ' ಎನ್ನುತ್ತಾ ಮೈ ಸವರುತ್ತಾ ನಾನಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಮತ್ತೆ ಹೋರಿಯ ಕೊಳದಂಡಿ ಹಿಡಿದು ಸುಳಿಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಮುಂದಾದರು. ಮತ್ತೆ ಎರಡೂ ಹೋರಿಗಳು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎಗರಿ ಅಂಡ್ ಮುಕೋಳ ತರ ಬಿದ್ದು ದೂಳೆಬ್ಬಿಸಿದವು. ಬಿದ್ದ ಹೋರಿಗಳು ಬುಸುಗುಟ್ಟುತ್ತಾ ಕಣ್ಣು ಕಣ್ಣು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ರೈತ ಅವಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಜೋಡಿ ಕಣ್ಣೆಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಲು ಮುಂದಾದರೆ, ಅವುಗಳ ಹಾರಾಟ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿತು. ಆತ ಕಣ್ಣೆ ಸಡಿಲಿಸುತ್ತಾ, 'ಇದೊಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಾಬರಿ, ಟೆಂಪೊದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ ಗಾಬರಿ ಆಗ್ಗಿಟ್ಟಿದೆ. ಒಂದೆರಡು ದಿನ ಸರಿಹೋಗ್ತದೆ' ಎಂದನು.

'ಯಜಮಾನೇ ಲಾಸ್ತ್ ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕೊಡ್ತೀರಿ ಹೇಳ್ತೀ' ಎಂದು ದಲ್ಲಾಳಿ ಮತ್ತೆ ಮಾತು ಶುರುಮಾಡಿದ. 'ಅರವತ್ತರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮುಕ್ ಮಾಡಿಕೊಡಿ' ಎಂದು ರೈತನು ಅಸಹಾಯಕತೆಯಿಂದ ಸೂಚಿಸಿದನು. 'ಕೋಡೋದು ತಗಳದು ಹೇಳಣ. 55 ಕೊಡ್ತೀವಿ ಅರ್ಪಿಕೊಡ್ತೀ' ಎಂದು ಮಾತಿನ ಚಾಟಿ ಬೀಸಿದ ದಲ್ಲಾಳಿಯು ಟವಲ್‌ನೊಳಗೆ ಕೈ ಹಾಕಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ದಲ್ಲಾಳಿಗೆ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದನು.

'ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಲ್ಲಣ, ನಾವೇನು ಕಳ್ ಮಾಲ್ ಮಾರ್ತಿಲ್ಲ, ಇರೋ ಮಾರ್ಲೆ ಬೆಲೆ ಹೇಳ್ತಿದಿನಿ. ಕುಡಿಯೋ ಕರಿಗೆ 40-50 ಸಾವಿರ ಹೇಳ್ತಾರೆ. ನೀವ್ ಹಿಂಗೆ ಅಗ್ಗವಾಗಿ ಕೇಳ್ತೀರಾ...' ಎಂದೇಳಿ ಮಾಲೀಕ ಟವಲ್ ಕೊಡುವ ಎದ್ದೇಬಿಟ್ಟನು. ಆಗ ದಲ್ಲಾಳಿ 'ರೀ ಯಜಮಾನೆ ನಿನ್ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಕಾಯಸ್ ಮಾಡಲ್ಲ, ಬಲಗಾಲಿನ ಗೆಣ್ ಮೇಲೆ ದದ್ದುಕೊಂಡೆಡೆತ್ ಅಂತೇಳಿದರು. 'ಅಣ, ಅದು ನನ್ನೆ ಟೆಂಪೊದಲ್ಲಿ ಬರುವಾಗ ಕಾಲ್ ಗ್ರೀಸ್ಕೊಂಡಿರೋದು, ನೀವು ಅದೊಂದು ಬೆಟ್ ಮಾಡ್ಕೊಂಡು ತೋರಿಸ್ತಾ ಅಗ್ಗವಾಗಿ ಕೇಳಬೇಡ್ರಿ. ಎರಡು ದಿನ ಐಯೆಲ್ವಿಕ್ಸ್, ತಿಕ್ಕಿದ್ರೆ ವಾಸಿಯಾಗ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಲ್ಲಾ ನಾನ್ ತಲೆಕಡಿಸಿಕೊಳ್ಳೋ ನನ್ನಗಲ್ಲ' ಎಂದು ರೇಗಿದನು. ಮಾತಿನ ಚಕಮಕಿ ನಡೆದು ವ್ಯಾಪಾರ ಕುದುರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ದಲ್ಲಾಳಿಗಳ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರು ಕಾಲ್ತೆತ್ತರು. ದನಗಳ ಜಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಇಂಥ ಪ್ರಸಂಗಗಳಿಗೆ ಬರವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಆಧುನಿಕತೆಯ ಭರಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಜಾತ್ರೆಗಳು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಕೃಷಿ ಬಿಟ್ಟು ನಗರಕ್ಕೆ ಬರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೇ ಆಗಿದ್ದ ರಾಸುಗಳ ಜಾತ್ರೆಯೂ ಕಳೆಗುಂದಿದೆ.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ: feedback@sudha.co.in